

**UNIVERSITATEA „VALAHIA”
TÂRGOVIȘTE – IOSUD
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL MANAGEMENT**

**ASPECTE TEORETICE ȘI PRACTICE PRIVIND
PREJUDICIUL REZULTAT DIN
COMITEREA INFRAȚIUNILOR ECONOMICE
ȘI FAPTELOR DE NATURĂ FISCALĂ-
-rezumatul tezei de doctorat-**

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT:
PROF.UNIV.DR. ION PÂRGARU**

**DOCTORAND,
MĂLINA TEBIEȘ**

TÂRGOVIȘTE

2022

Motto:

***„Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că
viața nu este împărțită pe discipline”***

Judith Moffet

Cuprins

<i>Aspecte teoretice și practice privind prejudiciul rezultat din comiterea infracțiunilor economice și faptelor de natură fiscală</i>	6
<i>Theoretical and practical aspects regarding the damage resulting from economic crimes and acts of a fiscal nature</i>	22
<i>Curriculum vitae europass Tebieș Mălina</i>	36

Cuprinsul Tezei de doctorat

ABREVIERI.....	5
CAPITOLUL I.....	18
NOȚIUNI GENERALE PRIVIND INFRAȚIUNILE ECONOMICO-FINANCIARE	18
1.1. Definirea conceptului de infracțiuni economico-financiare.....	18
1.1.1. Infracțiunea de evaziune fiscală și cele asimilate din Legea nr. 241/2005.....	20
1.1.2. Infracțiunea de spălare de bani.....	68
1.1.3. Deducerea abuzivă a cotei TVA.....	83
1.2. Explicarea termenilor de specialitate utilizați în materie economico-financiară...99	
1.3. Reglementări legale naționale și internaționale în domeniul infracțiunilor economico-financiare.....	108
CAPITOLUL II.....	120
INSTITUȚII JUDICIARE ȘI EXTRAJUDICIARE CU ATRIBUȚII ÎN COMBATEREA INFRAȚIUNILOR ECONOMICO-FINANCIARE ȘI COOPERAREA DINTRE ACESTEA	120
2.1. Instituții judiciare.....	120
2.2. Instituții extrajudiciare.....	123
2.3. Forme de cooperare în vederea unei combateri eficiente a fenomenului infracțional	131
2.3.1. Cooperarea penală.....	131
2.3.2. Cooperarea administrativ-fiscală.....	137
2.3.3. Cooperarea vamală.....	140
CAPITOLUL III.....	144
TEHNICI DE CERCETARE A INFRAȚIUNILOR ECONOMICO-FINANCIARE..	144
3.1. Planul de anchetă.....	144
3.2. Particularități de investigare pe parcursul urmăririi penale.....	149
3.3. Metode speciale de supraveghere.....	156
3.3.1. Supravegherea tehnică.....	157
3.3.2. Obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane.....	161
3.3.3. Conservarea datelor informatice.....	172
3.3.4. Percheziția.....	174
3.3.5. Ridicarea de obiecte și înscrisuri.....	178
3.3.6. Expertiza contabilă și constatarea.....	180
3.3.7. Cercetarea la fața locului.....	185

3.3.8. Înscrisurile ca mijloace materiale de probă	188
3.4. Reguli specifice privind judecarea infracțiunilor economico-financiare	190
CAPITOLUL IV	196
RECUPERAREA PREJUDICIULUI REZULTAT ÎN URMA COMITERII INFRAȚIUNILOR FINANCIARE. ACȚIUNEA CIVILĂ.....	196
4.1. Noțiunea și elementele acțiunii civile exercitate în procesul penal.....	196
4.2. Condițiile de exercitare a acțiunii civile în cadrul procesului penal	200
4.3. Raportul dintre acțiunea penală și acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal	203
4.4. Rezolvarea acțiunii civile de către instanța penală.....	206
CAPITOLUL V	212
STRATEGII DE MANAGEMENT PRIVIND INVESTIGAREA INFRAȚIUNILOR ECONOMICO-FINANCIARE ÎN VEDEREA RECUPERĂRII PREJUDICIULUI	212
5.1. Instrumente de indisponibilizare a produsului infracțiunii	212
5.2. Strategii folosite pentru recuperarea prejudiciului	230
5.2.1. Identificarea persoanelor implicate.....	230
5.2.2. Stabilirea situației patrimoniale a acestora	238
5.2.3. Verificarea îndeplinirii condițiilor pentru dispunerea măsurilor asigurătorii	241
CAPITOLUL VI.....	260
CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ DOCUMENTARĂ PRIVIND RECUPERAREA PREJUDICIULUI REZULTAT DIN COMITEREA INFRAȚIUNILOR ECONOMICE..	260
CONCLUZII	274
BIBLIOGRAFIE.....	277
IV. Sentințe, decizii, hotărâri	281
V. Documente internaționale.....	283
VI. Jurisprudență internațională – CJUE și CEDO.....	285
VII. Surse online	286

Cuvinte-cheie

Infracțiunile economico-financiare, instituțiile judiciare și cele extrajudiciare, asistența reciprocă și cooperarea, norme europene, planul de anchetă, indisponibilizarea produsului infracțiunii, strategii de management

Key-words

Economic and financial crimes, judicial and extrajudicial institutions, mutual assistance and cooperation, European norms, the investigation plan, the non-disposal of the proceeds of the crime, management strategies

SINTEZA LUCRĂRII

Ne aflăm în plin proces de globalizare, care reprezintă atât un fenomen, cât și o ideologie.

Un concept care nu a fost încă definit cu exactitate, însă au fost observate efectele acestuia. Astfel, în timp ce are loc o integrare internațională printr-un ansamblu de procese extrem de complexe, concomitent cu evoluarea economiilor naționale, există și o serie de efecte negative, unul dintre aceste efecte fiind reprezentat de criza financiară și economică. În ceea ce privește echilibrarea derapajelor, intervenția statului pe piața financiară și economică este decisivă.

„Corporațiile și instituțiile financiare au adoptat cu entuziasm ideea globalizării, transformând-o într-un crez național, aceasta devenind astfel dintr-o doctrină alternativă a dezvoltării o ideologie oficială a elitei economice și politice a omenirii¹”.

Prin intermediul globalizării, companiile și-au abandonat definitiv identitatea națională și au căpătat o libertate nelimitată de a face comerț, de a investi și de a deschide afaceri în statul pe care și-l aleg, întrucât în economia actuală marile corporații au devenit agenții principali ai globalizării.

Societatea civilă este axată pe principiile statului de drept, pe separația puterilor în stat și pe respectarea deplină a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, dreptul aducându-și o contribuție esențială la valorificarea deplină a tuturor însușirilor fizice și spirituale pe care le însumează o persoană. Societatea civilă este reprezentată de o multitudine de relații, de acțiuni

¹ Z. Brzezinski, *Dilemele globalizării*, Ed. Scripta, București, 2005, p. 65.

sociale întreprinse de persoane individuale sau de grupuri de persoane care nu sunt gestionate de stat și nici nu au vreo legătură cu statul, indivizii fiind liberi și egali în drepturi, acționând în condițiile economiei de piață.

În mod evident, în realitate statul este implicat în orice activitate sau mișcare a individului atât în ceea ce privește apropierea sa de societate, cât și raportat la apropierea societății de individ. Ocrotirea drepturilor membrilor societății reprezintă una dintre modalitățile prin care se asigură conturarea și perfecționarea conținutului raportului individ-stat-societate.

Indiferent de orânduirea socială sau politică din stat, activitatea economică a statului are o importanță deosebită, reprezentând baza pe care se clădește existența și funcționarea statului.

În ultimii ani, infracționalitatea economico-financiară se află într-o ascensiune fulminantă, în cele mai multe cazuri depășind granițele teritoriului național. Din ce în ce mai multe infracțiuni economice sunt săvârșite atât de persoane care dețin funcții importante în domeniul economiei, cât și în cadrul numeroaselor întreprinderi individuale. În acest mod, devine tot mai dificil de atins obiectivul identificării și recuperării prejudiciului rezultat în urma comiterii acestor fapte, autorii dând dovadă de inventivitate, profitând totodată și de lacunele legislative care există, deși legislația în domeniu a suferit modificări recente.

Lumea este guvernată în prezent de foarte multe idei neconcretizate, de o multitudine de informații și concepte, definite de un singur cuvânt, și anume viteza. Dezvoltarea fără precedent a internetului și a rețelelor sociale este un factor ce îngreunează foarte mult identificarea autorilor infracțiunilor economice, care sunt de multe ori grupați într-o rețea infracțională, precum și identificarea și recuperarea prejudiciului.

Astfel, s-au concretizat mai multe tipuri de globalizare, printre care și cea economică, manifestată printr-un flux continuu de servicii și bunuri, depășirea tuturor granițelor comerciale, dobândirea de către privatizare a unor proporții de neimaginat, încurajarea unor reforme. În același timp însă, efectele negative nu au întârziat să apară. Treptat, s-a evidențiat o fragmentare a coeziunii sociale, sporirea unor inegalități atât pe plan intern, cât și pe plan extern, dar și „proliferarea crimei transnaționale²³”.

Criminalitatea economică a apărut, la nivel conceptual, la începutul secolului XX, devenind un fenomen în sine la sfârșitul aceluiași secol. Literatura de specialitate consideră criminalitatea

² C. Isac, *Efectele globalizării*, Direcția Publică de patrimoniu Tg-Jiu, <http://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2007->

³⁵¹ Farta%20Constantin.pdf p. 52

economică o noțiune de politică penală, prezentând interes pentru multe alte discipline, în special pentru criminologie și criminalistică⁴.

„Pe de altă parte, criminalitatea economică reprezintă o problemă interdisciplinară care nu poate fi redusă doar la infracțiunile contabile, legate de ținerea corectă a registrelor și documentelor din cadrul unei societăți. Pentru combaterea sa este nevoie de existența unor experți criminaliști, specializați în managementul afacerilor, experți bancari, financiari, auditori etc. Nicio infracțiune economică nu seamănă cu alta, fenomenul infracțional fiind într-o continuă dezvoltare, perfecționare și reinventare, motiv pentru care prevenirea și combaterea acestui tip de criminalitate nu se poate face prin apelarea la sisteme prestabilite, standardizate etc.”⁴.

Atunci când vorbim despre criminalitatea economică, ne conturăm profilul infractorului, „ Purtătorul gulerelor albe, infractorul succesiv profitor, care tinde spre îmbogățirea facilă, mituind, înșelând, participând activ la crearea situației criminale, speculând orice lacună legislativă, orice prevedere legală interpretativă, dorind o viață mult mai bună decât cea pe care o merită”⁵.

De asemenea, trebuie ținut cont de înrudirea dintre criminalitatea economică și criminalitatea organizată, precum și de caracteristicile acesteia din urmă: existența unei legături asociative care are și efect de intimidare a victimei, respectiv existența unui sistem organizațional piramidal⁶.

Cercetarea infracțiunilor din domeniul afacerilor impune cunoașterea aprofundată a fenomenului prin culegerea, stocarea și prelucrarea în bazele de date a unui volum important de informații privind infractorii, antecedentele penale, organizațiile criminale, modurile de operare, tranzacțiile suspecte etc.

Fluxul datelor informative este orientat spre alimentarea activităților investigative și de urmărire penală a organelor judiciare. Organizarea unui flux informațional constant și eficace marchează realizarea unui salt cultural în activitatea de urmărire penală, de la nivelul empiric la nivelul specializării profesionale.

„Infracțiunile economico-financiare și cu precădere fraudele fiscale prezintă o importanță deosebită în practica justiției penale, atât prin prisma relațiilor sociale care formează obiectul de protecție a legilor, cât și prin lărgă răspândire a faptelor care aduc atingere acestor relații. Nu trebuie ignorat nici impactul infracțiunilor respective asupra stabilității și bunului mers al societății

⁴ A.A. Leția, *Investigarea criminalității de afaceri. Spălarea banilor. Corupția și fraudă fiscală. Aspecte teoretice și practice*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 27.

⁴ *Ibidem*.

⁵ Gh. Alecu, *Criminalistică*, Ed. Ex Ponto, Constanța, 2001, p. 96.

⁶ Gh. Mocuța, *Criminalitatea organizată și spălarea banilor*, Ed. Noul Orfeu, București, p. 17.

în general. Acest domeniu este poate cel mai controversat din practica judiciară penală, dat fiind caracterul complex al cauzelor și necesitatea unei bune cunoașteri a mecanismelor specifice afacerilor⁷”.

Metodele de cercetare folosite în elaborarea prezentei cercetări sunt diverse, prin ele urmărind îndeplinirea obiectivelor și realizarea scopului temei.

Metoda cercetării bibliografice a fost folosită pentru strângerea cât mai multor informații cu privire la tema vizată. Am încercat strângerea unei bibliografii cât mai vaste, cuprinzând articole și studii, care tratează tema vizată pentru a avea o imagine completă asupra opiniilor doctrinare existente. Acestea au fost folosite ulterior pentru a argumenta propriile viziuni privind utilizarea instrumentelor existente pentru combaterea criminalității financiare, dar mai ales în vederea recuperării creanțelor provenite din săvârșirea unor astfel de fapte ilicite.

Metoda istorică a fost și ea utilizată pentru a arăta rațiunea și contextul în care a apărut și s-a dezvoltat noțiunea de recuperare a prejudiciului și a dovedi că odată cu trecerea timpului s-a transformat de la un simplu concept la un veritabil principiu nescris al dreptului.

Metoda comparativă a fost și ea folosită pentru ca, plecând de la modalitățile în care instituțiile colaborează, atât pe plan intern, cât și la nivel european, să identificăm soluția optimă care să asigure celeritate și certitudine în direcția intensificării și elaborării unor strategii comune.

Am folosit totodată metoda logică, utilizând o prezentare sistematică a temei, începând cu o expunere generală a principalelor noțiuni utilizate, continuând cu ilustrarea atât a activității fiecărui organism în parte, cât și a instrumentelor legale oferite, sub toate aspectele, iar la finalul analizei, am concluzionat cu propuneri de lege ferenda, cu soluții.

Contribuția proprie în documentarea, fundamentarea și elaborarea punctelor de vedere exprimate pe parcursul cercetării se materializează în sistematizarea unui volum foarte mare de informații legate de domeniul tratat, precum și în modul de abordare și analizare a problemelor.

Lucrarea „Aspecte teoretice și practice privind prejudiciul rezultat din comiterea infracțiunilor economice și faptelor de natură fiscală” reprezintă o cercetare juridică aprofundată a modului de funcționare a instituțiilor judiciare și extrajudiciare, a instrumentelor deja existente în cadrul legislației naționale și europene, dar și a posibilelor îmbunătățiri propuse a fi aduse elaborării planului de anchetă și eficientizării cercetării faptelor, toate acestea având ca finalitate principală dezvoltarea unor strategii în vederea recuperării prejudiciului.

⁷ C. Voicu, G.C. Militaru, I. Ardeleanu, *Investigarea infracțiunilor de evaziune fiscală*, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii, București, 2015, p. 5.

În centrul preocupărilor de cercetare se află analiza relației dintre instituțiile judiciare și cele extrajudiciare cu atribuții în domeniul criminalității economico-financiare.

Am inițiat prezentul demers științific pornind de la necesitatea practică de a avea o perspectivă aprofundată a formelor de cooperare și a strategiilor de management utilizate în vederea recuperării creanțelor provenite din faptele de natură economico-financiară, cu caracter penal sau fiscal.

Pornind de la conceptele de bază în acest domeniu, am realizat o radiografie a acestui tip de fapte, am explicat noțiunile de specialitate și cu precădere rolul fiecăreia în societatea actuală și am ilustrat în concret strategiile utilizate de instituțiile judiciare și extrajudiciare pentru recuperarea prejudiciului suferit în special de stat și în subsidiar de persoana vătămată.

Strategiile de management propuse și chestionarea rezultatelor oferite de utilizarea instrumentelor deja existente au ca scop la nivel ideal depozitarea eficientă de toate bunurile dobândite prin comiterea infracțiunilor ori a faptelor de natură fiscală, cu respectarea unui set întreg de garanții constituționale și a drepturilor omului. Autoritățile și instituțiile acționează în mod unitar, fiind pregătite să lucreze împreună, iar consecințele favorabile nu întârzie să apară.

Așadar, analiza efectuată are ca viziune următoarele componente: comportamentul evaziونيștilor și cel al contrabandiștilor să nu se mai propage în societate, cei care săvârșesc fapte de natură penală să nu mai poată beneficia de bunurile dobândite prin intermediul acestora, banii rezultați din criminalitate să nu mai poată fi spălați, totodată bunurile ascunse în exteriorul teritoriului țării să fie identificate și confiscate și, în același timp, victimele să fie protejate și despăgubite din produsele infracțiunilor recuperate, iar grupurilor vulnerabile să le fie oferite sprijin.

În legătură cu modul de aducere la îndeplinire a obiectivelor, considerăm că transpunerea în practică a viziunii descrisă pe parcursul prezentei lucrări se întemeiază pe o serie de principii directoare, sugerate în completarea celor deja existente. Facem referire la cooperarea intensificată și responsabilitatea comună între instituțiile din cadrul sistemului judiciar ori cele cu atribuții conexe sistemului judiciar, implicate în procesul de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni, un nou model de cooperare, de tip „task force”, la nivel operațional, pentru identificarea și administrarea bunurilor indisponibilizate și confiscate⁸, îmbunătățirea legislației în materia recuperării produselor rezultate din infracțiunile economico-financiare, investiții și sporirea capacității logistice a autorităților și instituțiilor publice din cadrul sistemului național de

⁸ Strategia Națională Privind Recuperarea Creanțelor Provenite Din Infracțiuni Pentru Perioada 2021-2025, proiect orientativ POCA

recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni alături de perfecționarea specialiștilor din domeniu.

Pentru îndeplinirea obiectivelor demersului nostru de cercetare am structurat teza în șase capitole, care la rândul lor cuprind mai multe subcapitole, secțiuni și sub-secțiuni, care conduc analiza efectuată spre cele mai importante elemente de detaliu, ce permit evidențierea particularităților instrumentelor, strategiilor și modalităților care alcătuiesc structura managerială de recuperare a prejudiciului.

În primul capitol, după o scurtă introducere în subiect, sunt discutate noțiuni generale privind infracțiunile economico-financiare. Se concretizează radiografia infracțiunii de evaziune fiscală și celei asimilate din cuprinsul Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, fiind accentuate cele mai recente modificări legislative, infracțiunea de spălare de bani și fapta de deducere abuzivă a cotei de TVA. Ulterior, sunt explicați termenii de specialitate utilizați în materia menționată, urmând ca la finalul capitolului să prezentăm reglementările legale internaționale și naționale în domeniul domeniului.

Fenomenul evaziunii fiscale se regăsește atât pe plan național, cât și pe plan internațional, întrucât evaziunea fiscală este una dintre cele mai prezente infracțiuni cu caracter economic. Nivelul evaziunii fiscale variază și este reprezentat de valoarea veniturilor nedeclarate, adică diferența dintre venitul care ar trebui să fie raportat autorităților fiscale și suma care este raportată în realitate.

Având în vedere creșterea permanentă a obligațiilor fiscale ale contribuabililor (impozite, taxe, alte sume datorate sectorului bugetar), precum și a obligațiilor parafiscale, au luat naștere diverse metode de eludare a dispozițiilor fiscale care instituie asemenea obligații. Astfel, încercarea contribuabililor de a sustrage de sub incidența legii unele venituri sau unele bunuri impozabile reprezintă, în esență, fenomenul evazionist. Totodată, economia subterană a ajuns să dețină o pondere însemnată în PIB-ul statelor, cu consecințe nefaste pentru exercițiul bugetar, mai ales în condițiile unor restricții bugetare sau pe fondul unei recesiuni economice. Uniunea Europeană pierde anual peste 1.000 de miliarde de euro din cauza evaziunii fiscale. Evaluările Ministerului Finanțelor Publice din anul 2005 arată o cotă a evaziunii fiscale în România de aproximativ 50% din bugetul general consolidat.

Recuperarea prejudiciului provenit din evaziunea fiscală constituie o sursă importantă pentru resursele economice ale statului concretizate în veniturile publice, având în vedere faptul că procesul de formare a resurselor depinde în mare măsură de sistemul de impunere, care este realizat pe baza unor principii reglementate de lege. Particularizând, unul dintre aceste principii are la bază echitatea fiscală, și anume stabilirea sarcinii fiscale raportat la contribuțiile

cetățenilor, exponenți ai contribuabililor. Cum nu există sisteme fiscale ideale, lipsite de inechități, perfecționarea lor în această direcție reprezintă unul dintre obiectivele principale ale statelor moderne.

Potrivit unei opinii⁹, evaziunea fiscală se poate defini ca fiind totalitatea procedeeleor licite sau ilicite prin care cei interesați sustrag în totalitate sau în parte materia lor impozabilă de la obligațiile stabilite prin legile fiscale.

Astfel, cauzele evaziunii fiscale sunt multiple, de la existența unui sistem legislativ incomplet, cu numeroase lipsuri și ambiguități, până la insuficiența educației fiscale și civice a contribuabilului. Totodată, desfășurarea de activități nelegale sau conducerea incorectă a evidențelor privind determinarea cheltuielilor, veniturilor și obligațiilor fiscale reprezintă cauze care duc la apariția fenomenului de evaziune fiscală.

Practic, legea incriminează două categorii de infracțiuni, și anume cele de evaziune fiscală și cele aflate în legătură cu acestea, în cazul ambelor categorii de infracțiuni subiectul activ putând fi atât persoana fizică, cât și persoana juridică. Elementul material se poate realiza atât prin acțiune, cât și prin inacțiune. Astfel, infracțiunile reglementate de lege pot fi comise sau omise, de rezultat sau de pericol.

Alegerea noastră își are originile în plurisemnismul noțiunii de management și vizează ideea de interdisciplinaritate. Există o legătură profundă între științele economice și științele juridice și modul în care acestea se îmbină armonios în cuprinsul lucrării de față. Mai mult, avem în vedere unele semnificații ale noțiunii de „management”, noțiune care nu poate fi raportată în mod strict la domeniul economic.

Fiecare compartiment de activitate, deci și științele juridice, mai precis, în speță, aria procesual-penală, funcționează având la bază implementarea și utilizarea unui management propriu, care se desfășoară prin intermediul unor instituții abilitate și printr-o serie de tehnici și metode în plină dezvoltare.

Procesul de management în sine are ca scop optimizarea folosirii și alocării unor resurse, fie acestea de natură umană, materială sau chiar informațională. Acesta se derulează fără întrerupere, la nivel micro, dar și la nivel macro. Totodată, managementul ca știință reprezintă ansamblul de concepte, tehnici, metode care au loc în conducerea unor organizații, instituții sau în implementarea unor scheme de lucru, care au ca scop utilizarea în mod optim a potențialului ce este disponibil.

⁹ D.D. Șaguna, M. Tutungiu, *Evaziunea fiscală (pe înțelesul tuturor)*, Ed. Oscar Print, București, 1995.

Așadar, în timp ce științele economice au ca obiectiv studierea modului rațional de folosire a resurselor, cunoașterea dreptului ca știință are la bază faptul că acțiunile întreprinse prin prisma activității de management trebuie să se subsumeze principiilor legale.

Al doilea capitol al lucrării dezvoltă conceptul de instituții judiciare și extrajudiciare cu atribuții în combaterea infracțiunilor economico-financiare și ilustrează modalitățile de cooperare dintre acestea. Tot în cadrul acestui capitol este efectuată analiza formelor de cooperare, prin oferirea unor exemple practice concrete, în vederea unei combateri eficiente a fenomenului infracțional, respectiv cooperarea penală, administrativ-fiscală și vamală.

În ceea ce privește organele judiciare, acestea participă la procesul penal și sunt enumerate în art. 30 C. pr. pen., respectiv organele de cercetare penală, procurorul, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară și instanțele judecătorești.

Conform art. 36 alin. (1) lit. c)¹ C. pr. pen., tribunalul judecă în primă instanță infracțiunile de spălare a banilor și infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare. Observăm astfel că este stabilită competența tribunalului doar în ceea ce privește infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale. Prin urmare, rezultă că infracțiunile prevăzute de art. 4 și art. 6 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale rămân în competența judecătoriei.

Raportat la specificul infracțiunilor economico-financiare, pe de o parte, cât și la dificultățile întâlnite în cazul investigării penale, pe de altă parte, colaborarea cu instituțiile extrajudiciare este esențială în vederea soluționării cauzelor. Există o serie de instituții din cadrul autorităților administrației publice centrale sau locale care dețin date, informații și înregistrări ce contribuie la ușurarea activității anchetatorului în stabilirea adevărului judiciar și soluționarea cauzei sub toate aspectele.

Astfel, discutăm de pildă despre Ministerul Finanțelor Publice este un organism statal implicat în activitatea financiară¹⁰, care poate furniza informații legate de conturile deschise de către persoanele fizice și juridice. În prezent, în exercitarea atribuțiilor sale, Ministerul Finanțelor Publice colaborează cu celelalte ministere și organe de specialitate din subordinea Guvernului, cu autoritățile publice locale, cu alte instituții publice și cu alte organisme, cu

¹⁰Conform art. 2 alin. 3 din H.G. nr. 34/2009, principiile care stau la baza activității Ministerului Finanțelor Publice sunt următoarele: a) coerența, stabilitatea și predictibilitatea în domeniul finanțelor publice pe termen mediu; b) armonizarea cadrului legislativ cu reglementările Uniunii Europene; c) întărirea autorității instituției; d) perfecționarea managementului fondurilor publice; e) transparența activității în toate domeniile sale de activitate; f) colaborarea cu partenerii sociali; g) asigurarea unui mediu de afaceri concurențial și predictibil.

partenerii de dialog social.

În același timp, Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), instituție publică cu personalitate juridică este cea mai importantă instituție care poate oferi date, informații sau înscrieri absolut indispensabile în cazul anchetelor având ca obiect infracțiunea de evaziune fiscală în toate formele reglementate de Legea nr. 241/2005. În cadrul ANAF funcționează Autoritatea Națională a Vămirilor, Direcția Generală Antifraudă Fiscală, precum și direcții generale regionale ale finanțelor publice.

În vederea combaterii evaziunii fiscale, ANAF procedează la aplicarea principiilor de management al riscurilor. În acest scop, la nivelul ANAF s-a dezvoltat analiza de risc generalizată la nivelul întregii activități de administrare fiscală, în baza informațiilor de natură fiscală despre contribuabili. Această analiză se va face prin implementarea unui sistem modern de management al riscurilor care să cuprindă următoarele etape: identificarea riscurilor; realizarea tabloului riscurilor identificate; prioritizarea riscurilor; aplicarea tratamentului adecvat pentru reducerea/eliminarea riscului; monitorizarea performanței; evaluarea performanțelor și propunerea de noi măsuri oportune a fi luate în perspectivă.

De asemenea, rolul Direcției Generale Antifraudă Fiscală s-a extins prin detașarea unor specialiști (inspectori fiscali) la nivelul D.I.I.C.O.T., D.N.A. și al altor unități ale Ministerului Public și care pot efectua, în baza ordonanței procurorului, un set limitat de acte și verificări legate în general de calcularea prejudiciilor aduse bugetului de stat prin activitatea infracțională și luarea măsurilor asigurătorii.

În cadrul celui de-al treilea capitol se regăsesc tehnicile de cercetare a infracțiunilor economico-financiare, respectiv planul de anchetă, particularitățile de investigare pe parcursul urmăririi penale, metodele speciale de supraveghere și regulile specifice privind judecarea acestui tip de infracțiuni.

Deși planul de anchetă nu este o instituție reglementată expres de dispozițiile procesual-penale, el constituie un element obligatoriu și indispensabil în efectuarea unei anchete cu privire la infracțiunile din domeniul economico-financiar.

În esență, planul de anchetă reprezintă „schițarea și programarea principalelor modalități de administrare a probatoriului la cazul concret. Acesta va trebui să vizeze, în primul rând, elementele care constituie obiectul probațiunii. Ce anume trebuie demonstrat din punct de vedere obiectiv, dar și subiectiv? Care sunt modalitățile în care, fără a se deconspira ancheta penală, până la momentul aducerii la cunoștință a acuzațiilor, se vor administra probele și, mai

important, ce mijloace de probațiune vor fi alese”¹¹.

Potrivit unei opinii, „planul de anchetă ar trebui să vizeze mai multe coordonate, respectiv măsuri care vizează perioada cât ancheta este „secretă” și ulterior la cea de-a doua perioadă, după ce suspectului i se aduc la cunoștință acuzațiile”¹².

Mai întâi ne vom referi la măsurile implementate în perioada secretă a anchetei. În vederea identificării persoanelor participante la activitatea infracțională, „atât din înscrisurile obținute, cât și din administrarea altor mijloace de probă vor fi devoalați atât cei care figurează scriptic în cadrul unor agenți economici, cât și cei care se află în spatele lor și-i coordonează, fiind adevărații beneficiari. De cele mai multe ori, liderii unor grupări, deși nu au calități de asociat și/sau administrator în cadrul acestor firme, pentru a putea totuși să dețină controlul asupra a ceea ce se întâmplă își arogă calități false de director, manager sau împuternicit. De aceea, analiza documentelor de la ONRC prezintă o importanță deosebită”¹³.

În același timp, pentru identificarea societăților comerciale implicate în activitatea infracțională, este necesară obținerea unor documente legate de înființarea și funcționarea acestora (ONRC).

Sunt ilustrate în mod detaliat procedeele probatorii cel mai frecvent utilizate în vederea investigării infracțiunilor evaziune fiscală, spălării de bani și altele asemănătoare.

În mod evident, în ceea ce privește înscrisurile aferente acestui domeniu infracțional, fundamentale sunt documentele contabile și fiscale (pentru a analiza declarațiile depuse la organul competent). Rolul fundamental al acestor înscrisuri este dat de faptul că pot evidenția comportamentul fiscal al persoanei în cauză.

De asemenea, și verificările pe teren fac parte din categoria măsurilor adoptate în perioada secretă a anchetei. Spre exemplu, „având în vedere comportamentul simulat al persoanelor juridice și înființarea și utilizarea unor societăți ca simple instrumente în săvârșirea fraudelor, efectuarea de verificări devine imperios necesară”¹⁴. Prin aceste mijloace de investigație vor fi stabilite, prin propriile simțuri ale organului care se deplasează la fața locului, o serie de elemente importante, respectiv: dacă societatea își desfășoară activitatea la sediul social declarat, dacă obiectul de activitate coincide cu cel declarat, dacă există puncte de lucru și acestea coincid cu cele declarate și alte elemente factive.

Pe de altă parte, există cauze care necesită punerea în valoare a cunoștințelor specialiștilor

¹¹ C. Voicu, G.C. Militaru, I. Ardeleanu, *op. cit.*, p. 21.

¹² C. Voicu, G.C. Militaru, I. Ardeleanu, *op. cit.*, p. 21.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ *Ibidem*, p. 33.

din domeniul economic, prin administrarea probei cu expertiza contabilă. Având în vedere caracterul său științific și probitatea profesională și deontologică a expertului contabil, „expertiza contabilă judiciară trebuie să ofere organului judiciar o probă îndeajuns de temeinică și de neînlăturat pentru tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de încălcarea legalității, nesocotirea disciplinei financiare și păgubirea patrimoniului”¹⁵.

În ceea ce privește pregătirea expertului pentru a efectua o expertiză cu caracter contabil și fiscal în același timp, o expertiză care este necesară în investigarea și soluționarea infracțiunilor de evaziune fiscală, amintim dec. nr. 6457 din 12 decembrie 2019 pronunțată de ICCJ, s. cont. adm.¹⁶, prin care instanța a statuat că „nu se impune anularea raportului de expertiză contabilă pe motiv că a fost întocmit de un expert contabil, și nu de un consultant fiscal”.

În continuare, capitolul patru aduce în centrul discuției acțiunea civilă, debutând cu noțiunea și elementele acțiunii civile exercitate în procesul penal. Tot în cadrul acestui capitol sunt analizate condițiile de exercitare a acțiunii civile, respectiv raportul dintre acțiunea penală și acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal, iar spre finalul capitolului se regăsesc soluțiile date acțiunii civile de către instanța penală. Astfel, soluționarea acțiunii civile în cadrul procesului penal este mai avantajoasă chiar și pentru partea civilă, întrucât aceasta poate beneficia, conform Codului de procedură penală, de anumite măsuri procesuale, cum ar fi percheziții în vederea identificării bunurilor ori instituirea sechestrului asigurător asupra bunurilor inculpatului.

Infracțiunea de evaziune fiscală este o infracțiune de rezultat, iar stabilirea existenței prejudiciului și a întinderii acestuia prezintă importanță pentru a corecta rezolvarea acțiunii penale, astfel încât disjungerea acțiunii civile de acțiunea penală nu poate asigura o tranșare corectă a acesteia din urmă.

În același sens s-a pronunțat și Curtea de Apel Alba Iulia, care a reținut că disjungerea acțiunii civile în cazul infracțiunii de evaziune fiscală nu poate conduce la soluționarea corectă a acțiunii penale, întrucât, la rezolvarea acesteia din urmă, pentru stabilirea gradului de pericol social concret al faptei și, în consecință, pentru individualizarea pedepsei, prezintă importanță existența și întinderea prejudiciului¹⁷.

Capitolul cinci este dedicat strategiilor de management a investigării infracțiunilor economico-financiare utilizate în vederea recuperării prejudiciului, fiind structurat pe două

¹⁵ M. Boulescu, M. Ghiță, *Control financiar și expertiză contabilă*, Ed. Eficient, București, 1996, pp. 281-282.

¹⁶ www.scj.ro, accesat la data de 05.06.2021.

¹⁷ C. Ap. Alba Iulia, dec. pen. nr. 347 din 23 mai 2007, speță extrasă din N. Cristuș, *op. cit.*, p. 293.

subcapitole care tratează instrumentele de indisponibilizare a produsului infracțiunii, respectiv strategiile de management folosite pentru recuperarea creanțelor provenite din astfel de fapte. Sunt abordate aspecte referitoare la măsura asigurătoare a sechestrului, precum și la măsurile de siguranță a confiscării speciale și a confiscării extinse, situațiile în care acestea s-au dovedit a fi eficiente. Vor fi menționate extrase din legislația și jurisprudența relevantă în materie.

Astfel, măsurile tradiționale de luptă împotriva veniturilor ilicite rezultate din infracțiuni sunt reprezentate de confiscarea specială sau confiscarea extinsă, reglementate și de Codul penal (art.112- 112¹). Atât confiscarea specială, cât și confiscarea extinsă au ca rezultat recuperarea bunurilor provenite din infracțiuni.

Având în vedere importanța identificării produselor care provin din comiterea de infracțiuni în vederea combaterii eficiente a criminalității organizate, precum și importanța unui schimb rapid de informații între statele membre care pot duce la identificarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Decizia 2007/845/JAI din 6 decembrie 2007 privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor dintre statele membre în domeniul urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile¹⁸.

Dispozițiile art. 1 al Deciziei nr. 2007/845/JAI din 6 decembrie 2007 impun obligația statelor membre „să înființeze sau să desemneze un oficiu național de recuperare a creanțelor, ca să faciliteze urmărirea și identificarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni, și a altor bunuri având legătură cu infracțiunea și care ar putea face obiectul unei dispoziții de înghețare, sechestru sau confiscare”.

Începând din anul 2020, cooperarea judiciară în materia recuperării produsului infracțiunii la nivelul UE se desfășoară într-un nou cadru legal, guvernat de Regulamentul (UE) nr. 2018/1805 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare¹⁹, având scopul de a facilita recuperarea transfrontalieră a bunurilor infracțiunilor și de a conduce la indisponibilizarea și confiscarea mai eficientă a fondurilor cu proveniență ilicită în Uniunea Europeană.

Așa cum se prevede în preambulul Regulamentului, „indisponibilizarea și confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunilor sunt printre cele mai eficiente metode de combatere a criminalității. Uniunea se angajează să asigure identificarea, confiscarea și reutilizarea mai

¹⁸ JOUE nr. L 332/2007.

¹⁹ JOUE nr. L 303/2018.

eficace ale bunurilor produse prin săvârșirea de infracțiuni, în conformitate cu «Programul de la Stockholm – O Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora»²⁰.

Cadrul juridic al UE privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și a celor de confiscare trebuie menținut actualizat având în vedere evoluția legislativă la nivelul statelor membre, atât ca organizație, cât și la nivel național, raportat la fiecare stat în parte. Un act normativ cu particularități în acest sens este reprezentat de Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014, care stabilește norme minime comune privind indisponibilizarea și confiscarea bunurilor. Aceste norme au ca obiect, pe de o parte, „confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunilor”, fiind reglementate și situații obiective precum boala sau subiective precum sustragerea persoanei suspectate, atunci când a fost deja declanșată o anumită procedură penală cu privire la comiterea unei infracțiuni, iar pe de altă parte, chiar „confiscarea extinsă și confiscarea aplicată terților”, măsuri extrem de importante dacă privim în ansamblu eficiența desfășurării unui proces penal și modul de stabilire al gradului de eficiență în ceea ce privește măsurile, fie ele și cu caracter provizoriu, dispuse pe parcursul acestuia. De asemenea, normele intitulate „minime” privesc și „indisponibilizarea bunurilor în vederea unei eventuale confiscări ulterioare”. Tot în preambul este statuat faptul că „prevenirea și combaterea eficace a criminalității organizate ar trebui realizate prin neutralizarea produselor provenite din săvârșirea de interacțiuni”. Neutralizarea este efectuată tocmai prin procedee ca identificarea, „înghețarea” și „confiscarea instrumentelor”, utilizate în vederea comiterii unei astfel de tipologii de infracțiuni.

În ceea ce privește standardul de probă utilizat de instanțele de judecată naționale la dispunerea confiscării extinse, este importantă și jurisprudența CEDO. De pildă, în cauza *Telbiș și Viziteu c. România*²¹, Curtea a constatat, în baza numeroaselor cauze anterioare, că era legitim ca autoritățile interne competente să emită decizii de confiscare pe baza preponderenței probelor care sugerau că veniturile legale ale părților adverse nu erau suficiente pentru a achiziționa bunurile în cauză.

Într-adevăr, în cazul în care o decizie de confiscare a fost rezultatul procedurii legate de produse provenind din infracțiuni grave, Curtea nu a solicitat probarea „dincolo de orice îndoială rezonabilă” a originii ilicite a bunurilor în cadrul unor astfel de proceduri. În schimb, probarea pe baza balanței probabilităților sau a probabilității ridicate a unei origini ilicite,

²⁰ Programul de la Stockholm prevede o foaie de parcurs pentru activitatea UE în ceea ce privește spațiul de justiție, libertatea și securitatea pentru perioada 2010-2014.

²¹ Din data de 26 iunie 2018, definitivă în 26 septembrie 2018.

coroborată cu incapacitatea proprietarului de a proba contrariul, s-a constatat a fi suficientă, în sensul criteriului proporționalității, în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene.

Autorităților interne li s-a acordat o marjă de apreciere discreționară, în temeiul Convenției, pentru a aplica măsuri de confiscare nu numai persoanelor direct acuzate de infracțiuni, ci și membrilor familiilor acestora și altor rude apropiate care au fost prezumate a deține și administra bunuri „obținute ilicit” în mod neoficial, în numele persoanelor suspectate de săvârșirea infracțiunilor.

În fine, ultimul capitol se axează pe o cercetare științifică documentară privind recuperarea prejudiciului rezultat din comiterea infracțiunilor economice. Am ales să prezentăm această speță, întrucât am considerat-o a fi un exemplu clasic de evaziune fiscală prin încălcarea prevederilor instituite de legea specială. În fapt, având în vedere investigațiile efectuate în cauză, pentru verificarea realității operațiunilor comerciale de natura achizițiilor de bunuri și de prestări servicii înregistrate și declarate fiscal de către reprezentantul SC P.M.T. SRL D., societatea administrată de către inculpat, ca fiind efectuate de la SC E.C. SRL C., în perioada septembrie 2014-decembrie 2015, care au demonstrat fictivitatea acestor operațiuni, se poate conchide că, prin înregistrarea în contabilitate a celor opt facturi fiscale fictive și a chitanțelor aferente, reprezentând achiziții de bunuri și de prestări servicii, în valoare totală de 34.627 lei, SC P.M.T. SRL D. și-a dedus nelegal un TVA în sumă de 6.702 lei și și-a diminuat masa impozabilă, cu consecința neplății unui impozit pe profit în sumă de 4.468 lei ($34.627 \text{ lei} - 6.702 \text{ lei} = 27.925 \text{ lei} \times 16\% = 4.468 \text{ lei}$).

Aceste informații fiind sintetizate având la bază rechizitoriul emis în cauza penală, care face referire la informațiile inserate în raportul de inspecție fiscală întocmit în cauză și cele care emană din documentele de evidență contabilă pe care se fundamentează, se poate conchide că, în perioada 2014-2015, în contabilitatea SC P.M.T. SRL D. au fost înregistrate achiziții fictive de mărfuri și de prestări servicii de la opt furnizori care nu au confirmat efectuarea livrărilor în aval, aferente unui număr total de 64 facturi fiscale, în valoare totală de 290.342,34 lei. Prin contabilizarea acestor cheltuieli de achiziție fictive s-a dedus în mod nelegal un TVA total în sumă de 56.126,69 lei și s-a diminuat masa impozabilă cu consecința neplății unui impozit pe profit în valoare totală de 37.474,50 lei, fiind cauzat un prejudiciu total în cuantum de 93.601,19 lei.

Considerăm că în prezenta cauză, ilustrată mai sus, soluția pronunțată și menținută, aceea a unei condamnări la pedeapsa cu închisoarea în modalitatea executării în regim de detenție, deși corectă raportat la prevederile legale și în special la faptul că inculpatul se afla în stare de

recidivă, este una lipsită de eficiență practică. În opinia noastră, având în vedere cheltuielile lunare efectuate cu hrana, cazarea și celelalte beneficii oferite unui deținut, ar fi oportună aplicarea fie a unei sancțiuni penale cu caracter pecuniar, și anume a amenzii penale, fie a muncii în folosul comunității, această ultimă variantă fiind actualmente inaplicabilă prin prisma reglementării penale în vigoare. Avem în vedere totodată și circumstanțele personale ale inculpatului, care este o persoană cu studii superioare, un om cult, care a avut și o serie de realizări profesionale și și-a adus aportul în comunitate, dar și lipsa utilității practice a unei astfel de soluții. În plus, luăm în considerare și aspectul că o parte semnificativă din prejudiciu a fost recuperată de către părțile civile. Mai mult decât atât, inculpatul, care momentan este privat de libertate, a avut inițiativa și a încheiat un angajament de plată, care stabilește condițiile achitării sumelor de bani datorate, în mod eșalonat, sub forma unor rate periodice, aceasta dovedind buna sa credință. Esențial este așadar faptul că prejudiciul urmează să fie recuperat în totalitate într-un interval de timp destul de scurt.

Concluzionând, deși o proporție covârșitoare a tezei creionează principiile și instrumentele juridice, teza de doctorat în sine având un pregnant caracter juridic, este important ca publicul larg să înțeleagă existența unei legături strânse între noțiunea de management, în care își au izvorul strategiile de recuperare a pagubelor produse prin săvârșirea faptelor de natură penală, și metodele eficiente cu caracter provizoriu sau definitiv, prin care valorile economice sustrase revin în patrimoniul statului.

Subiectul de studiu este inepuizabil, iar metodele de combatere și investigare se află în continuă inovare, perfecționare și mișcare, în condițiile în care lupta împotriva criminalității din domeniul afacerilor este departe de a se fi terminat.

Totuși, dorim ilustrarea modului în care România, ca stat membru al Uniunii Europene își asumă o responsabilitate comună în materie, aceea având ca scop consolidarea securității. Există o serie de progrese obținute inclusiv în anul 2020 în plan legislativ și administrativ. În același timp, implementarea documentelor strategice naționale în domeniul justiției dedicată combaterii criminalității financiare este într-o continuă ascensiune. În acord cu valorile și principiile europene, recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni se realizează prin intermediul unui Sistem național.

În lumina analizelor efectuate, a principalelor riscuri și vulnerabilități ce se manifestă în domeniu, a politicilor și orientărilor asumate la nivel național și la nivel european pentru prevenirea și eradicarea criminalității și a corupției, lucrarea descrie obiectivele specifice și direcțiile de acțiune aferente acestora.

Acestea sunt fundamentate pe o viziune cu caracter integrat și unitară, focalizată pe finalitatea măsurilor asigurătorii, întreruperea procesului de utilizare a resurselor ilicite în scopuri productive,

asigurarea unei coordonări mai ferme a tuturor actorilor cu atribuții în domeniu și mai ales, o puternică dimensiune preventivă și de reutilizare a creanțelor provenite din infracțiuni pentru o mai bună protecție a victimelor infracțiunilor, și prevenirea criminalității.

Raportat la datele și informațiile culese, dar și la cazuistica expusă, considerăm eficiente o serie de strategii, având ca finalitate eficiența recuperării a prejudiciului, printre care următoarele:

- consolidarea sistemului național de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni printr-o mai bună racordare la exigențele europene și internaționale;
- creșterea gradului de identificare și recuperare a produsului infracțiunii;
- prevenirea criminalității, protecția victimelor și creșterea rezilienței comunităților.

Având în vedere cele prezentate anterior, această lucrare nu se adresează strict teoreticienilor și practicienilor dreptului, ci ne exprimăm speranța că va constitui un instrument la îndemâna publicului larg pentru înțelegerea unui sistem judiciar și extrajudiciar cu valențe noi, integrat, oferind strategii rodnice în vederea recuperării prejudiciului provenind din fapte de natură economică ilicite.

SYNTHESIS OF THE WORK

We are in the midst of globalization, which is both a phenomenon and an ideology.

A concept that has not yet been precisely defined, but its effects have been observed. Thus, while international integration takes place through a set of extremely complex processes, simultaneously with the evolution of national economies, there are also a series of negative effects, one of these effects being represented by the financial and economic crisis. In terms of balancing slippages, state intervention in the financial and economic market is decisive.

"Corporations and financial institutions have enthusiastically adopted the idea of globalization, turning it into a national creed, thus turning it from an alternative doctrine of development into an official ideology of the economic and political elite of mankind."

Through globalization, companies have permanently abandoned their national identity and gained unlimited freedom to trade, invest and open businesses in the state of their choice, as in today's economy large corporations have become the main agents of globalization.

Civil society is focused on the principles of the rule of law, on the separation of powers in the state and on the full respect of the fundamental rights and freedoms of man, the law making an essential contribution to the full exploitation of all the physical and spiritual attributes that a person has. Civil society is represented by a multitude of relationships, of social actions undertaken by individuals or groups of people that are not managed by the state nor have any connection with the state, individuals being free and equal in rights, acting in the conditions of the economy of market.

Obviously, in reality the state is involved in any activity or movement of the individual both in terms of its proximity to society and in relation to society's proximity to the individual. The protection of the rights of the members of the society is one of the ways in which the shaping and improvement of the content of the individual-state-society relationship is ensured.

Regardless of the social or political arrangement in the state, the economic activity of the state is of particular importance, representing the basis on which the existence and functioning of the state is built.

In recent years, economic and financial criminality has been on a rapid rise, in most cases exceeding the borders of the national territory. More and more economic crimes are committed both by persons who hold important positions in the field of the economy, and within the framework of numerous individual enterprises. In this way, it becomes more and more difficult to achieve the objective of identifying and recovering the damage resulting from the commission of these acts, the authors showing inventiveness, while also taking advantage of the legislative gaps that exist, although the legislation in the field has undergone recent changes.

The world is currently governed by a lot of unrealized ideas, a multitude of information and concepts, defined by a single word, namely speed. The unprecedented development of the Internet and social networks is a factor that makes it very difficult to identify the perpetrators of economic crimes, who are often grouped in a criminal network, as well as to identify and recover the damage.

Thus, several types of globalization have materialized, including the economic one, manifested through a continuous flow of services and goods, the overcoming of all commercial borders, the acquisition by privatization of unimaginable proportions, the encouragement of reforms. At the same time, however, the negative effects did not take long to appear. Gradually, a fragmentation of social cohesion was highlighted, the increase of some inequalities both internally and externally, but also the "proliferation of transnational".

Economic crime emerged conceptually at the beginning of the 20th century, becoming a phenomenon in its own right at the end of the same century. The literature considers economic crime a criminal policy notion, presenting interest to many other disciplines, especially criminology and forensics.

"On the other hand, economic crime represents an interdisciplinary problem that cannot be reduced only to accounting crimes, related to the correct keeping of registers and documents within a company. To combat it, the existence of forensic experts, specialized in business management, banking and financial experts, auditors, etc. is needed. No economic crime is similar to another, the criminal phenomenon being in a continuous development, improvement and reinvention, which is why the prevention and combating of this type of crime cannot be done by resorting to pre-established, standardized systems, etc."4.

When we talk about economic crime, we outline the profile of the criminal, "the wearer of white collars, the successively profitable criminal, who tends to easy enrichment, bribing, cheating, actively participating in the creation of the criminal situation, speculating on any legislative loophole, any interpretive legal provision, wanting a life much better than the one he deserves".

The relationship between economic crime and organized crime must also be taken into account, as well as the characteristics of the latter: the existence of an associative link that also has the effect of intimidating the victim, respectively the existence of a pyramidal organizational system.

Investigating business crimes requires in-depth knowledge of the phenomenon by collecting, storing and processing in databases a large volume of information on criminals, criminal antecedents, criminal organizations, modes of operation, suspicious transactions, etc.

The flow of informative data is aimed at fueling the investigative and criminal prosecution activities of the judicial bodies. The organization of a constant and effective informational flow

marks the achievement of a cultural leap in criminal investigation activity, from the empirical level to the level of professional specialization.

"Economic-financial crimes and especially tax frauds are of particular importance in the practice of criminal justice, both through the lens of the social relationships that form the object of protection of the laws, and through the wide spread of facts that affect these relationships. The impact of the respective crimes on the stability and well-being of society in general should not be ignored either. This field is perhaps the most controversial in the criminal judicial practice, given the complex nature of the cases and the need for a good knowledge of the mechanisms specific to business".

The research methods used in the elaboration of this research are diverse, through them pursuing the fulfillment of the objectives and the achievement of the theme's purpose.

The bibliographic research method was used to gather as much information as possible regarding the subject in question. I have tried to gather as wide a bibliography as possible, including articles and studies, which deal with the subject in question in order to have a complete picture of the existing doctrinal opinions. These were later used to argue their own views on the use of existing instruments to combat financial crime, but especially with a view to recovering claims arising from the commission of such illegal acts.

The historical method was also used to show the rationale and context in which the notion of recovery of damage arose and developed, and to prove that with the passage of time it transformed from a simple concept to a true unwritten principle of law.

The comparative method was also used so that, starting from the ways in which the institutions collaborate, both internally and at the European level, to identify the optimal solution that would ensure speed and certainty in the direction of the intensification and elaboration of common strategies.

I also used the logical method, using a systematic presentation of the theme, starting with a general exposition of the main notions used, continuing with the illustration of both the activity of each individual body and the legal instruments offered, under all aspects, and at the end of the analysis, I concluded with *ferenda* law proposals, with solutions.

The own contribution in documenting, substantiating and elaborating the points of view expressed during the research is materialized in the systematization of a very large volume of information related to the treated field, as well as in the way of approaching and analyzing the problems.

The work "Theoretical and practical aspects regarding the damage resulting from the commission of economic crimes and fiscal acts" represents an in-depth legal research of the

functioning of judicial and extrajudicial institutions, of the instruments already existing within the framework of national and European legislation, but also of possible improvements proposed to be brought to the elaboration of the investigation plan and the efficiency of the investigation of the facts, all of which have as their main purpose the development of strategies in order to recover the damage.

At the center of research concerns is the analysis of the relationship between judicial and extrajudicial institutions with attributions in the field of economic-financial crime.

We initiated this scientific approach starting from the practical need to have an in-depth perspective of the forms of cooperation and the management strategies used in order to recover the claims arising from the facts of an economic-financial nature, of a criminal or fiscal nature.

Starting from the basic concepts in this field, I made an x-ray of this type of facts, I explained the specialized notions and especially the role of each in today's society, and I concretely illustrated the strategies used by judicial and extrajudicial institutions to recover the damage suffered in specifically by the state and subsidiarily by the injured person.

The proposed management strategies and the questioning of the results provided by the use of already existing tools aim at the ideal level to effectively dispossess all assets acquired by committing crimes or acts of a fiscal nature, respecting a whole set of constitutional guarantees and human rights. Authorities and institutions act as a unit, being prepared to work together, and the favorable consequences are not long in coming.

Therefore, the analysis carried out has the following components as its vision: the behavior of evasionists and smugglers should no longer spread in society, those who commit criminal acts should no longer be able to benefit from the goods acquired through them, the money resulting from crime should no longer can be laundered, at the same time that the assets hidden outside the country's territory are identified and confiscated, and at the same time, the victims are protected and compensated from the proceeds of the crimes recovered, and vulnerable groups are offered support.

In relation to the way of achieving the objectives, we believe that the implementation of the vision described throughout this paper is based on a series of guiding principles, suggested in addition to the existing ones. We refer to the intensified cooperation and joint responsibility between the institutions within the judicial system or those with related duties to the judicial system, involved in the recovery process of claims arising from crimes, a new model of cooperation, of the "task force" type, at the operational level, for the identification and management of seized and confiscated goods, the improvement of the legislation in the matter of the recovery of products resulting from economic-financial crimes, investments and the increase

of the logistical capacity of the public authorities and institutions within the national system for the recovery of claims arising from crimes along with the training of specialists in the field.

In order to fulfill the objectives of our research approach, we have structured the thesis into six chapters, which in turn include several sub-chapters, sections and sub-sections, which lead the analysis carried out towards the most important elements of detail, which allow highlighting the particularities of the tools, strategies and ways which make up the managerial structure of damage recovery.

In the first chapter, after a brief introduction to the subject, general notions regarding economic-financial crimes are discussed. The x-ray of the crime of tax evasion and the assimilated one contained in Law no. 241/2005 for the prevention and combating of tax evasion, emphasizing the latest legislative changes, the crime of money laundering and the act of abusive deduction of the VAT rate. Afterwards, the specialized terms used in the mentioned matter are explained, and at the end of the chapter we present the international and national legal regulations in the field.

The phenomenon of tax evasion can be found both nationally and internationally, as tax evasion is one of the most present crimes of an economic nature. The level of tax evasion varies and is represented by the amount of undeclared income, i.e. the difference between the income that should be reported to the tax authorities and the amount that is actually reported.

Given the permanent increase in taxpayers' fiscal obligations (taxes, fees, other amounts owed to the budget sector), as well as parafiscal obligations, various methods of evading the fiscal provisions that establish such obligations have arisen. Thus, the taxpayers' attempt to evade the law some income or some taxable goods represents, in essence, the evasion phenomenon. At the same time, the underground economy came to hold a significant weight in the GDP of the states, with dire consequences for the budgetary exercise, especially in the conditions of budgetary restrictions or against the background of an economic recession. The European Union loses more than 1,000 billion euros annually due to tax evasion. The assessments of the Ministry of Public Finance from 2005 show a share of tax evasion in Romania of approximately 50% of the general consolidated budget.

The recovery of damage from tax evasion constitutes an important source for the state's economic resources embodied in public revenues, considering the fact that the process of forming resources depends to a large extent on the taxation system, which is carried out on the basis of principles regulated by law. Specifically, one of these principles is based on fiscal equity, namely the establishment of the fiscal burden in relation to the contributions of citizens, exponents of taxpayers. As there are no ideal tax systems, free of inequities, their improvement in this direction is one of the main objectives of modern states.

According to one opinion, tax evasion can be defined as the totality of licit or illicit procedures by which those concerned evade all or part of their taxable material from the obligations established by tax laws.

Thus, the causes of tax evasion are multiple, from the existence of an incomplete legislative system, with numerous gaps and ambiguities, to the insufficiency of tax and civic education of the taxpayer. At the same time, the conduct of illegal activities or the incorrect management of records regarding the determination of expenses, income and fiscal obligations are causes that lead to the appearance of the phenomenon of tax evasion.

Basically, the law criminalizes two categories of crimes, namely those of tax evasion and those related to them, in the case of both categories of crimes, the active subject can be both the natural person and the legal person. The material element can be achieved through both action and inaction. Thus, crimes regulated by law can be commission or omission, result or danger.

Our choice has its origins in the pluralism of the notion of management and aims at the idea of interdisciplinarity. There is a deep connection between economic sciences and legal sciences and how they blend harmoniously in the content of the present work. Moreover, we consider some meanings of the notion of "management", a notion that cannot be strictly related to the economic field.

Each department of activity, therefore also the legal sciences, more precisely, in this case, the procedural-criminal area, operates based on the implementation and use of its own management, which is carried out through qualified institutions and through a series of techniques and methods in full development.

The management process itself aims to optimize the use and allocation of resources, be they of a human, material or even informational nature. It goes on without interruption, at the micro level, but also at the macro level. At the same time, management as a science represents the set of concepts, techniques, methods that take place in the management of organizations, institutions or in the implementation of work schemes, which aim to optimally use the available potential.

So, while economic sciences have as their objective the study of the rational way of using resources, the knowledge of law as a science is based on the fact that the actions undertaken through the prism of management activity must submit to legal principles.

The second chapter of the paper develops the concept of judicial and extrajudicial institutions with powers in combating economic-financial crimes and illustrates the ways of cooperation between them. Also within this chapter, the analysis of forms of cooperation is carried out, by offering concrete practical examples, in order to effectively combat the criminal phenomenon, namely criminal, administrative-fiscal and customs cooperation.

As for the judicial bodies, they participate in the criminal process and are listed in art. 30 C. Fr. pen., respectively the criminal investigation bodies, the prosecutor, the judge of rights and liberties, the judge of the preliminary chamber and the courts.

According to art. 36 para. (1) lit. c) 1 C. Fr. pen., the court judges in the first instance the crimes of money laundering and the crimes of tax evasion provided by art. 9 of Law no. 241/2005 for preventing and combating tax evasion, as amended. We thus note that the jurisdiction of the court is established only with regard to the tax evasion offenses provided for in art. 9 of Law no. 241/2005 for preventing and combating tax evasion. Therefore, it follows that the crimes provided for by art. 4 and art. 6 of Law no. 241/2005 for the prevention and combating of tax evasion remain within the jurisdiction of the court.

Related to the specifics of economic-financial crimes, on the one hand, as well as to the difficulties encountered in the case of criminal investigation, on the other hand, collaboration with extrajudicial institutions is essential in order to solve the cases. There are a number of institutions within the central or local public administration authorities that hold data, information and documents that contribute to facilitating the activity of the investigator in establishing the judicial truth and solving the case in all aspects.

Thus, we are discussing, for example, the Ministry of Public Finance is a state body involved in financial activity, which can provide information related to accounts opened by individuals and legal entities. Currently, in the exercise of its duties, the Ministry of Public Finance collaborates with other ministries and specialized bodies subordinate to the Government, with local public authorities, with other public institutions and bodies, with social dialogue partners.

At the same time, the National Tax Administration Agency (ANAF), a public institution with legal personality, is the most important institution that can provide absolutely indispensable data, information or documents in the case of investigations with the object of the crime of tax evasion in all forms regulated by Law no. 241/2005. The National Customs Authority, the General Anti-Fiscal Fraud Directorate, as well as regional general directorates of public finances operate within ANAF.

In order to combat tax evasion, ANAF applies the principles of risk management. For this purpose, at ANAF level, the generalized risk analysis was developed at the level of the entire fiscal administration activity, based on fiscal information about taxpayers. This analysis will be done by implementing a modern risk management system that includes the following stages: risk identification; creation of the table of identified risks; risk prioritization; application of appropriate treatment to reduce/eliminate the risk; performance monitoring; performance evaluation and the proposal of new appropriate measures to be taken into perspective.

Also, the role of the General Anti-Tax Fraud Directorate expanded by seconding some specialists (tax inspectors) at the level of D.I.I.C.O.T., D.N.A. and of other units of the Public Ministry and which can carry out, based on the prosecutor's order, a limited set of documents and checks generally related to the calculation of damages caused to the state budget by criminal activity and taking precautionary measures.

In the third chapter, the research techniques of economic-financial crimes are found, respectively the investigation plan, the particularities of the investigation during the criminal investigation, the special surveillance methods and the specific rules regarding the trial of this type of crime.

Although the investigation plan is not an institution expressly regulated by the procedural-criminal provisions, it constitutes a mandatory and indispensable element in conducting an investigation regarding crimes in the economic-financial field.

In essence, the investigation plan represents "outlining and scheduling the main methods of administration of the evidence in the concrete case. It will have to target, first of all, the elements that constitute the object of the probation. What exactly needs to be demonstrated objectively, but also subjectively? What are the ways in which, without unraveling the criminal investigation, until the time of bringing the accusations to light, the evidence will be administered and, more importantly, what means of probation will be chosen" .

According to one opinion, "the investigation plan should aim at several coordinates, namely measures aimed at the period while the investigation is "secret" and subsequently at the second period, after the suspect is informed of the charges".

First we will refer to the measures implemented during the secret period of the investigation. In order to identify the persons participating in the criminal activity, "both from the documents obtained and from the administration of other means of evidence, both those who appear scripturally within some economic agents, as well as those who are behind them and coordinate them , being the real beneficiaries. Most of the time, the leaders of some groups, although they do not have the qualities of an associate and/or administrator within these companies, in order to be able to have control over what happens, they arrogate to themselves false qualities of director, manager or proxy. That is why the analysis of documents from the ONRC is of particular importance".

At the same time, in order to identify the commercial companies involved in criminal activity, it is necessary to obtain documents related to their establishment and operation (ONRC).

The evidentiary procedures most frequently used to investigate tax evasion, money laundering and similar crimes are illustrated in detail.

Obviously, with regard to the documents related to this criminal field, accounting and tax documents are fundamental (to analyze the statements submitted to the competent body). The fundamental role of these documents is given by the fact that they can highlight the fiscal behavior of the person in question.

Also, field checks are part of the category of measures adopted during the secret period of the investigation. For example, "taking into account the simulated behavior of legal entities and the establishment and use of some companies as mere instruments in the commission of frauds, carrying out checks becomes imperatively necessary". Through these means of investigation, a series of important elements will be established, through the own senses of the body that moves to the site, namely: whether the company operates at the declared registered office, whether the object of activity coincides with the declared one, whether there is working points and these coincide with those declared and other factual elements.

On the other hand, there are cases that require the valuing of the knowledge of specialists in the economic field, through the administration of evidence with accounting expertise. Considering its scientific character and the professional and deontological probity of the accounting expert, "forensic accounting expertise must provide the judicial body with sufficiently solid and irremovable evidence to hold accountable the persons guilty of violating the law, disregarding financial discipline and damaging the patrimony" .

Regarding the preparation of the expert to carry out an accounting and fiscal expertise at the same time, an expertise that is necessary in the investigation and resolution of tax evasion crimes, we recall Dec. no. 6457 of December 12, 2019 pronounced by the ICCJ, s. cont. adm. , by which the court ruled that "it is not required to cancel the accounting expertise report on the grounds that it was drawn up by an accounting expert, and not by a tax consultant".

Next, chapter four brings the civil action to the center of the discussion, starting with the notion and elements of the civil action exercised in the criminal process. Also within this chapter, the conditions for exercising the civil action are analyzed, respectively the relationship between the criminal action and the civil action exercised within the criminal process, and towards the end of the chapter, the solutions given to the civil action by the criminal court are found. Thus, the settlement of the civil action within the criminal process is more advantageous even for the civil party, since it can benefit, according to the Code of Criminal Procedure, from certain procedural measures, such as searches in order to identify the assets or the establishment of the security seizure on the defendant's assets.

The crime of tax evasion is a crime of result, and establishing the existence of the damage and its extent is important to correct the resolution of the criminal action, so that the separation of the civil action from the criminal action cannot ensure a correct division of the latter.

The Alba Iulia Court of Appeal ruled in the same way, which held that the severance of the civil action in the case of the crime of tax evasion cannot lead to the correct resolution of the criminal action, since, when resolving the latter, to establish the degree of concrete social danger of the deed and, consequently, for the individualization of the punishment, the existence and extent of the damage is important.

The fifth chapter is dedicated to the management strategies of the investigation of economic-financial crimes used in order to recover the damage, being structured on two sub-chapters that deal with the tools for making the proceeds of the crime unavailable, respectively the strategies used for the recovery of this damage. Aspects related to the precautionary measure of seizure, as well as to the safeguards of special confiscation and extended confiscation, the situations in which they have been proven to be effective, are addressed. Excerpts from relevant legislation and jurisprudence will be mentioned.

Thus, the traditional measures to combat illicit income resulting from crimes are represented by special confiscation or extended confiscation, also regulated by the Criminal Code (art. 112-1121). Considering the importance of identifying the proceeds of crime in order to effectively combat organized crime, as well as the importance of a rapid exchange of information between Member States that can lead to the identification and confiscation of proceeds of crime, the Council of the European Union adopted Decision 2007/845/JAI of December 6, 2007 regarding the cooperation between the debt recovery offices of the member states in the field of tracing and identifying the products derived from the commission of crimes or other assets related to the crimes.

The provisions of art. 1 of Decision no. 2007/845/JAI of December 6, 2007 imposes the obligation of the member states "to establish or designate a national debt recovery office, in order to facilitate the tracking and identification of the products derived from the commission of crimes, and other goods related to the crime and which could be subject to a freezing, seizure or confiscation order"

Starting from 2020, judicial cooperation in the matter of recovering the proceeds of crime at the EU level takes place in a new legal framework, governed by Regulation (EU) no. 2018/1805 of the European Parliament and of the Council of 14 November 2018 on the mutual recognition of freezing and confiscation orders, with the aim of facilitating the cross-border recovery of criminal

assets and leading to more effective freezing and confiscation of funds of illicit origin in the European Union.

As stated in the preamble of the Regulation, "disposal and confiscation of instruments and proceeds of crime are among the most effective methods of combating crime. The Union is committed to ensuring more effective identification, confiscation and re-use of criminal assets, in accordance with the "Stockholm Agenda - An open and secure Europe serving and protecting citizens".

The EU legal framework on the mutual recognition of freezing and confiscation orders must be kept up-to-date in view of the legislative evolution at the level of the Member States, both as an organization and at the national level, relative to each individual state. A normative act with particularities in this regard is represented by Directive 2014/42/EU of the European Parliament and of the Council of April 3, 2014, which establishes common minimum rules regarding the non-disposal and confiscation of assets. These rules have as their object, on the one hand, the "confiscation of instruments and proceeds of crime", objective situations such as illness or subjective situations such as the abduction of the suspected person, when a certain criminal procedure has already been initiated regarding the commission of a crime, are also regulated, and on the other hand, even "extended confiscation and confiscation applied to third parties", extremely important measures if we look at the overall efficiency of the conduct of a criminal trial and how to establish the degree of efficiency in terms of measures, be they also of a provisional nature, arranged during it. Also, the rules entitled "minimum" also concern "the unavailability of assets for possible subsequent confiscation". Also in the preamble it is stated that "the effective prevention and combating of organized crime should be achieved by neutralizing the products resulting from the execution of interactions". Neutralization is carried out precisely through procedures such as identification, "freezing" and "confiscation of instruments", used in order to commit such type of crimes.

Regarding the standard of proof used by national courts when ordering extended confiscation, the jurisprudence of the ECtHR is also important. For example, in the case of *Telbiş and Viziteu v. Romania*, the Court found, based on numerous previous cases, that it was legitimate for the competent domestic authorities to issue confiscation decisions based on the preponderance of evidence suggesting that the legal income of the opposing parties was not sufficient for to acquire the goods in question.

Indeed, where a confiscation order was the result of proceeds of crime proceedings, the Court did not require proof "beyond reasonable doubt" of the illicit origin of the goods in such proceedings. Instead, proving on the balance of probabilities or the high probability of an illicit

origin, combined with the inability of the owner to prove the contrary, was found to be sufficient, in the sense of the criterion of proportionality, based on art. 1 of Protocol no. 1 of the European Convention.

Domestic authorities have been given a margin of appreciation under the Convention to apply confiscation measures not only to persons directly accused of crimes, but also to members of their families and other close relatives who have been presumed to possess and administer "illicitly obtained" property. ” unofficially, on behalf of people suspected of committing crimes.

Finally, the last chapter focuses on a documentary scientific research on the recovery of damage resulting from the commission of economic crimes. We chose to present this case, as we considered it to be a classic example of tax evasion by violating the provisions established by the special law. In fact, taking into account the investigations carried out in the case, to verify the reality of the commercial operations of the nature of the purchases of goods and the provision of services registered and declared fiscally by the representative of SC P.M.T. SRL D., the company managed by the defendant, as having been carried out from SC E.C. SRL C., in the period September 2014-December 2015, which demonstrated the fictitiousness of these operations, it can be concluded that, by recording in the accounting the eight fictitious tax invoices and related receipts, representing purchases of goods and services, in the amount total of 34,627 lei, SC P.M.T. SRL D. illegally deducted VAT in the amount of 6,702 lei and reduced its taxable income, with the consequence of not paying a profit tax in the amount of 4,468 lei ($34,627 \text{ lei} - 6,702 \text{ lei} = 27,925 \text{ lei} \times 16\% = 4,468 \text{ lei}$).

This information being synthesized based on the indictment issued in the criminal case, which refers to the information inserted in the fiscal inspection report drawn up in the case and those emanating from the accounting records documents on which it is based, it can be concluded that, in the period 2014- 2015, in the accounting of SC P.M.T. SRL D. fictitious purchases of goods and services were registered from eight suppliers who did not confirm the downstream deliveries, related to a total number of 64 tax invoices, totaling 290,342.34 lei. By accounting for these fictitious purchase expenses, a total VAT in the amount of 56,126.69 lei was illegally deducted and the taxable amount was reduced with the consequence of non-payment of a profit tax in the total amount of 37,474.50 lei, causing a total damage in the amount of 93,601.19 lei.

We consider that in the present case, illustrated above, the solution pronounced and maintained, that of a prison sentence in the manner of execution in detention, although correct in relation to the legal provisions and especially to the fact that the defendant was in a state of recidivism , is one lacking in practical efficiency. In our opinion, considering the monthly expenses for food, accommodation and other benefits offered to a prisoner, it would be appropriate to apply

either a criminal sanction with a pecuniary character, namely a criminal fine, or community service, this last option being currently inapplicable in terms of the criminal regulation in force. We also take into account the personal circumstances of the defendant, who is a person with higher education, a cultured man, who also had a series of professional achievements and brought his contribution to the community, but also the lack of practical utility of such a solution. In addition, we take into account the fact that a significant part of the damage was recovered by the civil parties. Moreover, the defendant, who is currently deprived of his liberty, took the initiative and entered into a payment commitment, which establishes the conditions for the payment of the sums owed, in stages, in the form of periodic installments, this proving his good faith. It is therefore essential that the damage is to be recovered in full within a fairly short period of time.

In conclusion, although an overwhelming proportion of the thesis draws on legal principles and instruments, the doctoral thesis itself having a significant legal character, it is important for the general public to understand the existence of a close connection between the notion of management, in which the recovery strategies have their source the damages produced by the commission of criminal acts, and the effective methods of a provisional or definitive nature, by which the stolen economic values return to the state's patrimony.

The subject of study is inexhaustible, and the methods of combating and investigating are constantly innovating, improving and moving, as the fight against business crime is far from over.

However, we want to illustrate how Romania, as a member state of the European Union, assumes a common responsibility in the matter, which aims to strengthen security. There is a series of progress achieved including in 2020 in legislative and administrative terms. At the same time, the implementation of national strategic documents in the field of justice dedicated to combating financial crime is on a continuous rise. In accordance with European values and principles, the recovery of debts arising from crimes is carried out through a National System.

In the light of the analyzes carried out, of the main risks and vulnerabilities manifested in the field, of the policies and guidelines assumed at the national and European level for the prevention and eradication of crime and corruption, the paper describes the specific objectives and their related directions of action.

These are based on an integrated and unitary vision, focused on the finality of preventive measures, the interruption of the process of using illicit resources for productive purposes, ensuring a firmer coordination of all actors with attributions in the field and above all, a strong preventive dimension and for the reuse of claims from crimes for better protection of crime victims, and crime prevention.

Based on the collected data and information, but also on the presented cases, we consider a series of strategies to be effective, with the aim of efficient damage recovery, among which the following:

- strengthening the national system for the recovery of debts arising from crimes through a better connection to European and international requirements;
- increasing the degree of identification and recovery of the proceeds of crime;
- preventing crime, protecting victims and increasing the resilience of communities.

Considering the previously presented, this work is not strictly addressed to legal theorists and practitioners, but we express our hope that it will be a tool available to the general public for the understanding of a judicial and extrajudicial system with new values, integrated, offering fruitful strategies for the recovery damage resulting from illegal economic acts.

**Informații
personale**

Nume / Prenume

TEBIEȘ MĂLINA

Adresă

Cluj-Napoca, str. Dorobanților, nr. 112

Telefon

Mobil : 0771 618.597

E-mail

mali_tebies@yahoo.com

Naționalitate

Română

Data nașterii

14.07.1989

Sex

Feminin

**Domeniul
ocupațional**

Domeniul juridic

**Experiența
Profesională**

**Aprilie 2021 –
prezent**

Judecător în cadrul Judecătoriei Bistrița
Purtător de cuvânt al Judecătoriei Bistrița

**Decembrie 2020-
decembrie 2021**

Participant și absolvent al programului național „Lideri pentru justiție”

**Ianuarie 2020-
aprilie 2021**

Judecător stagiar în cadrul Judecătoriei Fălticeni

**Ianuarie 2018-
decembrie 2020**

Complet mixt, drept civil și drept penal

Atribuții administrative:

- practica de casare în domeniul dreptului penal
- corespondența și oferirea unor răspunsuri la adresele formulate de Curtea de Apel Suceava, ICCJ și Ministerul Afacerilor de Externe
- colaborarea internațională în sfera dreptului penal

**Octombrie 2015-
decembrie 2017**

Auditor de justiție în cadrul Institutul Național al Magistraturii, București

Avocat colaborator în cadrul cabinetului de avocatură Cătălin Tebieș

Atribuții specifice, astfel:

În domeniul dreptului penal și procesual penal:

- reprezentarea inculpatului/persoanei vătămate în fața instanței de judecată (judecătoria), organelor de urmărire penală;
- studiu și documentare în domeniul legislației penale și al jurisprudenței;
- studiu dosare;
- participarea la discuții cu clientul în cadrul biroului de avocatură;

În domeniul dreptului civil și procesual civil:

- dare de dată certă contractelor și antecontractelor de vânzare, întreținere, locațiune;
- reprezentarea părților în fața instanței de judecată (judecătoria);
- întocmirea de contracte de prestări servicii;
- redactarea cererilor de chemare în judecată și a altor acte de procedură;
- discuții cu expertul topografic.

În domeniul dreptului comercial:

- înmatriculări la Oficiul Național al Registrului Comerțului;
- redactarea act constitutiv și statut societăți comerciale;
- discuții și culegerea de informații.

Atribuții generice:

	<ul style="list-style-type: none"> – studiu jurisprudență și chestiuni administrative necesare înregistrării, pregătirii și transmiterii documentelor aferente activităților desfășurate; – acordarea de consultanță juridică, în prezența titularului cabinetului; – formularea acțiunilor în justiție; – înregistrarea acțiunilor la registratura instanțelor ori trimiterea unor acte prin scrisoare recomandată, e-mail sau fax.
Iunie – august 2014	Intern în cadrul cursurilor de pregătire pentru admiterea în profesiile juridice, organizat de Centrul de Training Juridic Intensa, Cluj-Napoca.
Iunie- septembrie 2010	<p>Practică în cadrul cabinetului de avocatură Farrugia Sacco Advocates din La Valetta, Malta</p> <p>Atribuții:</p> <ul style="list-style-type: none"> – redactarea contractelor civile; – redactarea actelor privind înființarea și modificarea statutului societăților comerciale, proceduri interne, deschiderea unor puncte de lucru; – formularea acțiunilor în justiție; – înregistrarea acțiunilor la registratură; – discuții în limba engleză cu clienți de alte naționalități asupra litigiilor din dreptul familiei
Septembrie 2009- februarie 2010	Bursă de studii în cadrul Prawo Rzeszowska Uniwersytet din Polonia, prin programul internațional Erasmus. Cursuri desfășurate în principal în limba engleză și în subsidiar în limbile spaniolă, respectiv poloneză.
Activități științifice și publicații	<ul style="list-style-type: none"> – Teste-grila - pentru examenele de admitere in avocatura si magistratura. Editia a IV-a, revazuta si adaugita, Drept civil. Drept procesual civil. Drept penal. Drept procesual penal, Ed. Universul Juridic, 2022 – Bune practici având ca finalitate recuperarea prejudiciului provenit din faptele economico-financiare, Revista Universul Juridic nr. 8 din 2022 – Modalități în care instanța de tutelă valorifică principiul interesului superior al copilului, Revista Universul Juridic nr. 4 din 2022 – Prejudiciul rezultat din comiterea infractiunilor economice si faptelor de natura fiscala.Aspecte teoretice și practice, Ed. Universul Juridic, 2022

- Conferința privind evaziunea fiscală ediția de Cluj, 2021, în calitate de speaker
- Teste-grila - pentru examenele de admitere în avocatura și magistratura. Ediția a III-a, revizuită și adăugată. Drept civil. Drept procesual civil. Drept penal. Drept procesual penal, Ed. Universul Juridic, 2021
- Curtea Constituțională a României – evoluția, caracteristicile și modul de funcționare a acesteia. Analiza câtorva aspecte controversate ilustrate prin considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 152 din 06 mai 2020, Revista Universul Juridic nr. 5 din 2020
- Contrabalansarea a două drepturi fundamentale: libertatea de exprimare și dreptul la viață privată, Revista Universul Juridic nr. 2 din 2019
- Teste-grila - pentru examenele de admitere în avocatura și magistratura. Ediția a II-a, revizuită și adăugată. Drept civil. Drept procesual civil. Drept penal. Drept procesual penal, Ed. Universul Juridic, 2018
- Teste-grila - pentru examenele de admitere în avocatura și magistratura. Ediția a I-a, Drept civil. Drept procesual civil. Drept penal. Drept procesual penal, Ed. Universul Juridic, 2017
- Participare la Seminarul organizat de Baroul BN, în colaborare cu INPPA, Centrul teritorial Cluj, „Probleme actuale și stringente de drept fiscal (fiscalitatea profesiilor liberale)”- februarie 2016
- Participare la conferința cu tema „Aspecte teoretice și practice în legătură cu noile coduri”, organizată de către Baroul BN, în colaborare cu INPPA, Centrul teritorial Cluj- noiembrie 2015
- Cursul online (durată 3 luni de zile) „Introduction to International Criminal Law”, autorizat de Case Western Reserve University și oferit prin intermediul Coursera, curs absolvit în februarie 2015
- „Înlăturarea caracterului penal prin absența vinovăției sau dreptul de a săvârși o faptă tipică- starea de necesitate”, articol publicat în „Revista juridică studențească”, nr. 4 din 2013, Ed. Universul Juridic
- Participare la Cursuri specializate de Drept civil și penal organizate de Fundația Eco România XXI- sesiunea mai 2013
- „Restoring a subjective private right and safeguarding the rule of law by the institution of forced execution” articol publicat în revista „Perspectives and cross-section views on 21 st century law”, Jus Alba – articol premiat cu „Mențiune” în cadrul Conferinței Internaționale cu același nume – mai 2011
- Dezbateri drept comercial comparat, organizată de Departamentul de Drept Privat al Universității Rzeszowska din Polonia - ianuarie 2010

	<p>– „Prescripția extintivă și efectele acesteia în diverse domenii ale dreptului”, articol publicat în „Revista de drept” a Universității „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia și premiat la Conferința Internațională a Studenților, organizată de Departamentul de Drept al aceleiași instituții</p>
Educație și formare	<p>Doctorat în domeniul Management în Cadrul Universității „Valahia” din Târgoviște, cu tema Aspecte teoretice și practice privind prejudiciul rezultat din comiterea infracțiunilor economice și faptelor de natură fiscală-managementul recuperării prejudiciului”</p>
2017-prezent	
	<p>Doctorat în domeniul Drept constituțional în Cadrul Universității de Vest din Timișoara, cu tema „Accesul la justiția constituțională prin intermediul excepției de neconstituționalitate”.</p>
2019-prezent	
	<p>Masterat - <i>Științe penale și criminalistică</i>, în cadrul Universității „Dimitrie Cantemir”, Cluj-Napoca ; lucrarea de disertație cu titlul „Efectele recunoașterii vinovăției în procesul penal”</p>
2012- 2014	
	<p>Facultatea de Drept, Universitatea de stat „ 1 Decembrie 1918”, Alba- Iulia. Calificarea obținută: jurist.</p>
2008-2012	
	<p>Modul pedagogic- Nivelul I , Nivelul II– în cadrul Universității „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia</p>
2009-2012	
	<p>Colegiul Național „George Coșbuc”, Năsăud, secția Filologie, profil Engleză- Germană</p>
2004-2008	
	<p>Seriozitatea la locul de muncă în ceea ce privește respectarea sarcinilor de lucru, dublată de spiritul întreprinzător și inventivitate și creativitate.</p>
Aptitudini și competențe personale	<p>Puternica motivație internă, capacitatea de ascultare activă, îmbinate cu determinarea în găsirea celor mai eficiente soluții.</p>

Flexibilitatea în abordarea situațiilor de lucru, a interacțiunilor din mediul profesional, spontaneitatea și curiozitatea.

Empatia destul de puternică și contrabalansarea principiului legalității cu principiul umanismului, coordonate esențiale ale dreptului și ale aplicării acestuia.

Limbi străine cunoscute	Înțelegere	Vorbire			Scriere
	Ascultare	Citire	Conversație	Discurs oral	Exprimare scrisă
Engleză	C2	C2	C1	C1	C1
Germană	B2	B2	A2	A1	A2
Spaniolă	C1	C1	B2	B1	A2

**Competențe și
abilități sociale**

Spiritul de echipă (cultivat pe parcursul stagiilor de practică desfășurate în cadrul cabinetelor de avocatură).

Capacitatea de influențare, dar și de acceptare a altor puncte de vedere.

Abilitatea excelentă de comunicare, îmbinată cu ascultarea activă.

**Competențe și
aptitudini
organizatorice**

Abilități în planificarea activității, abilități de analiză și sinteză.

Capacitatea de cercetare (definire a problemelor, construirea de strategii, planificare și utilizarea informațiilor).

Capacitatea de monitorizare și managementul timpului- automatisme dezvoltate în perioada de studiu individual.

**Competențe și
aptitudini de
utilizare a
calculatorului**

Foarte bună stăpânire a instrumentelor Microsoft Office™, Windows XP si Mac OSX.

Permis de

conducere

| Categoria B